

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה אי מה וכו' ממסמא כדאיתא במסכת שבת: (ו) תוס' ד"ה אפן ממסמא פ"ה. "ז כן הוא בפ"ה ריש פ' ר' עקיבא: (ג) בא"ד מטעם משא דבשמעתין ממעט: (ד) ד"ה מיתבי וכו' צטר המת שיצט:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
 [א] תוב' ד"ה חוץ וכו' דא"כ
 תקשה ליה קרא. כ"ז עין מור דף
 ג. ע"ז דמוק' סג לרעה אחרינא
 יעוש' מוס' ד"ה או בעלם וכו'
 ודוק: [ב] ד"ה שמא כו' אלף
 ודמתיב דא כפרה בקדשים ועור.
 וכלי ועי' ע"ז דף כט ע"ז מוס'
 ד"ה כפרה וכו' וז"ע ודוק:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

תום' הרא"ש

[illegible]

בדמייתיה עלה לקמן בפרק בת
תורות. ופירש רבינו שמואל ו
לכל על הברכים וטמאים טמא
מושא דשמעתין ממעט ליה
מוסמא ובפרק ר' עקיבא נמי
לכלי חוס מאירי והיסט
נראה לפרש דאבן מוסמא
ישכבת דרעו ומימי גללו ודם
א) ז"ל דומיא דמיתא שאני עושא

א' מה. משא נדה חמור לטמא אצל^(א) מסמא אצל גדולה המושמה על הכלים ונדה נשאת עליה מטמאה בגדים שחת האצל כדאמר בתורת כהנים^(ב) אף משא דמה חמור לטמא באצל מסמא דיש מטמא במשא ואינו מטמא באצל מסמא^(ג) במסכת שבת בפרק רבי עקיבא (דף פב:)

דאמיריגן במשא כולי עלמא לא פליג
דמטמא כי פליגי באבן מסמא דלין
משאו אלא בדבר הרמז לישא אכל
גדולה אינה מטלטלת להיות הטומאה
ישיאת עליה וגבי זב הוא דרביי
קרא: והנושא אורס. במשכה דבי
כתיב ומשכה הוצ הנישא על אבן
מסמא מטמא כלים שחתיכה דמפרש
במורת הכניסו וכתיב אותם למעוטי
דמה: לכל טומאות הפורשות. לא
שנא לח ולא שנא יבש: דמפרך
אפרוסי. שיבש יותר מציין לר' יוחנן
טעור דדומיא דעם שבעין ועם לא
מיפרך: ארקתא. לשון טעויה קמח:
חוז מן השינים. והא שינים דומיא
דעם הן וטהורין וקשיא לתרוייהו:
שינים לא נבראו עמו שגדלין לאחר
זמן: אין גזעו מחליף. אם ניטל אינו
חוזר: הגלודה. בצמח שנקלף עורה
מפני טריח מלאכה או מחמת שחין:
דקטן ר"מ מכשיר. ואינה טרפה
דהדרא בריא אלמא גזעו מחליף:
אדחכי והכי. עד שהוא חוזר וגדל:
שליט זה אוירא ומסא. הלכך טרפה:
שטיחין. מרדמה לחמור: והכמים
פוסלין. דלא הדרא בריא אלמא אין
גזעו מחליף. קריי עלה צמח. צמחא.
מתקא שברה ועשה כעור: אסיפא.
סיפא דואלו שעורותיהן כבשרן:
וכולן. העורות שזמו חכמים להיות
מטמאין כבשר צפ' העור והרוטב:
שעבין או הילך בהן כדי עבודה.
דרך שרגילין לתת עור לפני דורסן
שיעור עבודה מפרש פ"י בברכות
(דף טו) ובפסחים (דף מו.) כדי ט' מיל:
טעורין. שצטלן מתורת צמר: כי עדי
נמי טהור דהא צטילה: נעשה מקומו
ללקא. כלומר רושם נראה צה חריץ או
גומא ואין כולו חוזר אכל שער ואפורין
אין נטילתן ניכר: לאחריים. לזב: שעיר
המשפלה. גורס טומאה למשלחו דכתיב
(ויקרא טו) והמשלח את השעיר וגו':
שרץ מטמא במגע ולא במשא:
נבלה

נצלה

מקומו צלקת: אבל הזוהב: שהוא טמא והלא דין הוא המשתלח יוכיח שגורם טומא תתמה על זה שאע"פ שגורם לימד על הזוהב שהוא טמא ואי אמר רב ביבי בר אבין במג

פ"ה וקשה לתרוייהו וקשה אידל"כ תקשה ליה קרא דלח צעלס
אלא אמר רב אדא. אינו חוזר צו ממנה שאמר אלח מפרש
הנאה דגמרינן (ע"ז דף כט:) שם שם מעגלה ערוס
לחומר שמה עליהם נטמאין בלו עובד מחטאין דמיט

נמי לא נפקא באלה דמכתיב בה כפרה בקדשים (ועוד קדשים בשור הנסקל לא יאכל להנחית עורו דלא אחי מנשצרו: **בשר** געצור והרעוב (חולין קסח): דבשר מן הכי אינו מטמא בזהל מה מ אחד דגועו ממליץ משמע חוזר לגמרי וזה אינו עושה בבשר אצ"ו דמעט יפנין נימא בזהאי לינשא מה עטס שאינו עושה חלין אחר שסור: **שעיר** המשתחא יוכיה. ואם תאמר ולימא דס ו"ל דאין זה יוכיח כיון שיש לו לדם טומאת משא כמו נדה וה"ל ד

והייתי אבן דהא ושמואל על פוס גורד אמאי נקט אבן אפי' דמי כיון שמונה על גבי ר"ת דהיינו אבן גדולה שמונתה על הבגדים והוא יושב עליה וכבר היה כל כך חשוב אינו מכבדי קלה. ודעת רבתי' מרובה אבן מוטא מוטל המכנס כד' וכלל מקום שמונה דהיי כיון שמונתא ודעת רותם ב' תירוקה נמי נון מוטא אבן בשמא על שימורן ודעת מפרשי בגרמא מא שטא אבן נין כ' על גבי אבן מוטא במשנה נמי קת' הן היסטין. ובתוספתא דרמב"ם כלים אפי' אבן טאמאה נמי אבן מוטא היסטין והיינו שדפסמנש פ' העור הורקט וטל גורשאל וטל קטין. הלכך הדות תחת אבן והולכית על אבן והכי שמונש פ' כלי' פ' מלחמה טל וטל מא על דיקורו הון שמונאן ממונז ורשמיא. וכלעזה חון מרכש שווא מטאן תחת אבן מוטא בגון שהמרכש

(א) 5"ל דומיא דמיתה שאינו עושה חליפין ובשר עושה חליפין ותי' דהתם ר"ל דאינו דומה למיתה דאין גזעו מחליף כלל ומיהו כו'.

דם הנדה פרק שביעי נדה

נ.שביעי נדה.נה.

אבן מסמא. (פ"ה אבן המונחת על גבי יתדות חזי יושב עליה וכלי תחת האבן וטמא מוכל אשר יהיה תחתיו וקשה דבת"כ אבן מסמא מוכל המשכב וקרא דוכל אשר יהיה תחתיו מוקי בצפרק בנות כותים (לעיל ג.) לעליונו של זב דבת"כ מוקי לה בצמרב

ועוד דלי מוכל אשר יהיה תחמי
נפקא אס כן אפילו כלים שאינן
ראויים למשכב ומושב נמי וצמורת
כהנים מוכח בהדיא דכלים שאינם
ראויין למשכב ומושב איין להם אפילו
טומאה קלה ועוד אחמי נקט אס
אפילו דף על גבי יתדות נמי ועוד
מדקרי ליה מסמא משמע לשון שימה
ומפרש רבינו תס ורבינו שמואל דאין
מסמא היינו אכן גדולה שהיא כבדה
נגדים תחמי וצבדה כל כך עד שאין
יכיר כוצד הכז היושב עליה קלה
הנגדים ואין דן אלף טומאה וכל
כדי לעיל והשגא אחי שפיר דמיימי
צפ' צתרא (לקמן ט:) והיתיאת אכן
חדא ושומת על פוס גוצא שגריכה
שימה ואחמי לפי שאינה קלה לטלטל
אך קשה דצת"כ מרבה אכן מסמא
מוכל להמשכב מטעם משכב ומושב
ובכל הש"ס משמע דהוא מטעם שא
ו) ובשם"עין ממעט לה מהוסיבה
אחוס וכן לקמן צפרק צתרא (דף ט:)

שואף על פי שנברא
עור דגזעו מחליף
איר מכשיר וחכמים
קפסלי אלא דאדהכי
ומתה ולעולם גזעו
ירותיהם כבשרן יעור
האמר עולא דבר
אי טעמא אמרו טמא
עורות אביו ואמו
יאמרי הרי עור דאין
מים פוסלין ואפי' רבי
א דקריר בשרא וחייא
האמר עולא דבר
איתמר דעולא אסיפא
או שהילך בהן כדי
יעור אדם ואמר עולא
כי עבדו טהור ומה
שטמא יעשה אדם עור
י בשר דגזעו מחליף
ב אשי בשר נעשה
לימד על הזוב
ומא לא כ"ש^ט שעיר
טהור אף אתה אל
טהור ת"ל וזבו טמא
לא מידי דהוה אשרץ
וגר משכבת זרע
כי

ולא נראה לדר"ל לחוד פריך ופשיטא דשנייני אינן בכלל ענש:
 לך מעט מעט: **שם** יעשה שמיחין, וא"ת והלא מת אסור
 וי"ל דטומאה חמירא להו טפי דלאמר בפרק ז' דיומא
 נראה דעור אינו בכלל זכר ליאסר בהנאה ^ע דהא עגלה ערופה
 רין בהנאה לאחר זריקה שהוא זמן כפרה וינחא השתא דלאטריק
 ה מקביל צדקת ויפין גזעו ובאשר. הקשה רש"ם דלאמר בפרק
 אינו עושה חליפין אף כל כו' ודבר עושה חליפין ומירך דאין הכל
 עושה חליפין משמע שגדל קצת ולא לגמרי וזהו אף בזכר וא"ת
 ומעט אפילו זכר וי"ל דשמה גם ענש מתחוק או גדל מעט
 ה יוכיח שגורם משכב ומושב לנדה ודמה אעפ"י לעיל מינייהו
 י וזכ כמו דם הנדה אבל שער המשתלח אין לו שום טומאה כלל:
 ר

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

א (מ"י) פ"א מה'ל' טומאת
הכלה ו:
י"א ב ג מ"י פ"ב מה'ל' טומאת
מת הכלה י:
י"ב ד ה מ"י פ"ג מה'ל' ט:
י"ג ו מ"י פ"ד מה'ל'ט שחיטה
הכלה ז טו עזין כ טו"ע
י"ד ס' נט טע"ף א:
י"ד ז מ"י פ"ה מה'ל'ט טומאת
מת הכלה יא:
ט"ז ח מ"י פ"ו מה'ל'ט אבות
הטומאה הכלה ט:
ט"ז ט י מ"י פ"ו מה'ל' טומאת
מת הכלה יא:

תורה אור השלם

1. וְכָל הַנֶּחֱזַק בְּכָל אִשָּׁר יִהְיֶה:
תַּחֲנוּנֵי יִסְמָא עַד הַעֲרֵב
וְהַנֶּחֱזָא אוֹתָם בְּכֶסֶם בְּגָדָיו
וְרוֹחֵץ בְּמֵימַם וְשֹׁמֵם עַד
הַעֲרֵב: וְיִקְרָא טו י
2. א: אִישׁ אִשָּׁר יֵעָן בְּכָל
שְׂעָרֵי אִשָּׁר יִסְמָא לוֹ לוֹ אֶל כָּל
אִשָּׁר יִסְמָא לוֹ לְכָל טַמְאָתָּ:
וְיִקְרָא כו כ
3. וְכָל אִשָּׁר יֵעָן עַל פְּנֵי
הַשָּׂדֶה בְּחֹלֵל חֵרֵב אֶל כְּמַת או
עֵצֶם אִשָּׁר אוֹתָם אוֹ קִבְרֵי יִסְמָא
שְׁבַע יָמִים: בְּמִדְרֵי טו י
4. דְּבֹרָא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאֶמְרָתָם אֵלֵהֶם אִישׁ אִישׁ יֵב
וְיִהְיֶה זָב מִבְּשָׁרוֹ זָבֹו טַמָּא
יִקְרָא: ו

תום' הרא"ש (המשך)

ויהי תחת האבן וכן יבא ויפוש על גבי האבן ואחר כך ירי ודון מעליה ואלו הדינים רש"י ע"ה בעדן שהמרכב תחתיה נטמא והטהור מחמת המרכב השתתף תחתיו, והכי נראה ש"ה' בת"ד הווי"ש על הכלי הארסי ע"ה הוב און לי' אלא בזמן שיש לו ונגז' ב' מין לעשרה מושבות ו' על גב זה ואפי' על גבי האבן, וכן נראה ש"ה' מין לעשות ריקס כמלא, ח"ל כלי לעשות ריקס כמלא כלומר אפי' נתרקן והכל נגז' ב' מין שצמד והכל אין לו אין לי' אלא משכב ומושב מרכב מין ר' המרכב אלמא בדבר זה מרכב ומשכב מובין של ש' ומכירה דאיתנה לו ש' מושב תחת אבן מרכבא וממטע' ויהי הכא מרכבא והנשא' אותה ודיש הנשא' מין' ויניח' כדוריה ליה לעיל ויניש' כדוריה ליה תחת' כ"כ בנות חכמים והניש' כתיב ואיירי בניש' על גבי' תחת שדחת תחת האבן ויהוה ויש ע"ה הכ"ז וי' דוקא ממטע' ד' אבל השדחת האבן ע"ה הכ"ה נטמא, והנשא' נלא דלא ממעט' מהיא. ולי' דמה' מיעטת' איה' תימא, והכא דרשני' אותם למעוט' דמה' וברכ' ורשני' ליה לרבות דמה' (נשיא) ושאר דברים דהכי נראה ומה' והנשא' אותם מושב ר' ומושב ר' אליעזר אומר והנשא' אותם ת"ל ש"כיל אין לי' מטמא במשא אלא (אצל) מטמא במשא אלא אין בלבד מין שכתב ויהי' וימימי גזל' ד' מה' ת"ל האמור בענין, וי"ל דסוגיא דרבנן כרבי און ד' א' מרבא מבי' גליו' ד' מה' מדכתיב אותם הכא ורש' ורש' ליה מרקא דחריני ואצ"י ורבנן דרש' ויהי' אותם מושב משכב ומישיב' וי' למשכב ומושב' האמור

ה' ולשיש ר' יוסי היא דאמר
וואמו שטיחין. ותימה והלא
פ"ב דיומא ללמדך שקשה
טוב אמרין דבשר מן החי
ירי ליה בשמעתין אין גזעו
יעולם כשנתחך ממנו. וי"ל
יכיח שגורם טומאת משכב
גמרי. ועי"ל דם נדה נמי